

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Михайла Коцюбинського

« 22 » 11 20 24 р.

Н А К А З

№ 254 *ag*

**Про затвердження Положення
про освітню (освітньо-професійну,
освітньо-наукову, освітньо-творчу) програму
у Вінницькому державному педагогічному
університеті імені Михайла Коцюбинського**

Відповідно до рішення ученої ради Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського від 21 листопада 2024 р. (протокол № 4)

НАКАЗУЮ :

1. Затвердити Положення про освітню (освітньо-професійну, освітньо-наукову, освітньо-творчу) програму у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського (додається).

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Університету від 31.08.2021 р. №155 од «Про затвердження Положення про освітню (освітньо-професійну, освітньо-наукову, освітньо-творчу) програму у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського».

Підстава: рішення ученої ради Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського від 21 листопада 2024 р. (протокол № 4), службова записка ученого секретаря ученої ради Університету Лапшиної І.М.

Ректор

Наталія ЛАЗАРЕНКО

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОСВІТНЮ (ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНУ, ОСВІТНЬО-НАУКОВУ,
ОСВІТНЬО-ТВОРЧУ) ПРОГРАМУ У ВІННИЦЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ
ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ МИХАЙЛА
КОЦЮБИНСЬКОГО

1. Загальні положення

1.1. Положення про освітню (освітньо-професійну, освітньо-наукову, освітньо-творчу) програму у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського (далі – Положення) розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15 травня 2024 року № 686, Статуту Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, Концепції стратегічного розвитку Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, Положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського, затвердженого наказом від 21.06.2024 р. №122 од, Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського, затвердженого наказом від 29.12.2017 р. №215 од, інших нормативних документів.

При підготовці Положення використано матеріали Довідника користувача європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) (2009), Стандартів і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (2015), рекомендації Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти щодо застосування критеріїв оцінювання якості освітньої програми (2020) та ін. .

1.2. Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча) програма (далі – освітня програма) – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій).

1.3. Встановлені такі освітні програми:

- для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти – освітньо- професійна програма;
- для другого (магістерського) рівня вищої освіти – освітньо-професійна програма та/або освітньо-наукова програма;
- для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – освітньо- наукова програма, освітньо-творча програма.

1.4. ВДПУ ім. М. Коцюбинського самостійно розробляє і затверджує освітні програми з урахуванням вимог до відповідного рівня вищої освіти, встановлених законодавством, та вимог стандартів вищої освіти (за наявності),

професійних стандартів (за наявності).

ВДПУ ім. М. Коцюбинського може самостійно запроваджувати спеціалізації, предметні спеціальності.

1.5. На усіх рівнях вищої освіти в межах міждисциплінарної предметної області можуть створюватися міждисциплінарні освітні програми.

Міждисциплінарні освітні програми забезпечують:

- досягнення визначених ними компетентностей, зокрема з числа передбачених стандартами вищої освіти спеціальностей, що утворюють міждисциплінарну предметну область;

- набуття компетентностей і результатів навчання відповідного рівня вищої освіти, визначеного частиною першою статті 5 Закону України «Про вищу освіту», та відповідного кваліфікаційного рівня, визначеного Національною рамкою кваліфікацій.

На кожному рівні вищої освіти до міждисциплінарної предметної області не можуть включатися спеціальності, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання.

1.6. Назви освітніх програм у межах спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, встановлюються стандартами вищої освіти.

Назви інших освітніх програм встановлюються ВДПУ ім. М. Коцюбинського і можуть містити ключові слова предметної області спеціальності (спеціалізації, предметної спеціалізації) або міждисциплінарної предметної області, а також професійних кваліфікацій у разі їх присвоєння.

У назві освітньої програми не можуть використовуватися повністю або частково назви інших спеціальностей та галузей знань, освітніх програм у межах спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, а також професійних кваліфікацій, для яких законодавством передбачено здобуття вищої освіти з іншої спеціальності та/або освіти іншого рівня.

1.7. Освітня програма може передбачати можливість присвоєння додаткових декількох професійних кваліфікацій, що формуються за рахунок її вибіркових освітніх компонентів.

Здобувачу вищої освіти за результатами виконання освітньої програми може бути присвоєно не більше двох професійних кваліфікацій.

2. Вимоги до освітньої програми

2.1. Освітня програма має відповідати вимогам Державного стандарту вищої освіти (за наявності) та професійного стандарту (за наявності).

2.2. Освітня програма має базуватися на компетентісному підході й відповідати філософії визначення вимог до фахівця, покладених в основу Болонського процесу та міжнародного Проекту Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING).

2.3. Опис освітньої програми повинен містити:

- назву освітньої програми;
- рівень вищої освіти;

- галузь знань (галузі знань, за потреби – для міждисциплінарних освітніх програм);
- спеціальність (спеціальності – для міждисциплінарних освітніх програм);
- спеціалізацію або предметну спеціальність (за наявності);
- опис предметної області;
- цілі освітньої програми;
- тип освітньої програми (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча);
- тип диплома (одиничний чи спільний (подвійний) диплом (за наявності));
- найменування партнера за узгодженою спільною освітньою програмою (за наявності);
- мову (мови) викладання;
- кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми;
- форми здобуття освіти за цією освітньою програмою та розрахункові строки виконання освітньої програми за кожною з них;
- вимоги до освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою (відповідно до стандартів вищої освіти);
- компетентності та програмні результати навчання, які дають право на присудження/присвоєння визначеної освітньою програмою освітньої кваліфікації або освітньої та професійної кваліфікації (кваліфікацій);
- форму (форми) атестації здобувачів вищої освіти;
- перелік обов'язкових освітніх компонентів, їх логічну послідовність;
- можливості працевлаштування за здобутою освітою;
- процедури присвоєння професійної кваліфікації (кваліфікацій) (у разі їх присвоєння).

2.4. Освітня програма повинна передбачати освітні компоненти для вільного вибору здобувачів вищої освіти не менше 25% від загального обсягу кредитів ЄКТС, необхідних для виконання освітньої програми.

2.5. ВДПУ ім. М. Коцюбинського може використовувати типові або інші освітні програми, які розробляються та затверджуються відповідно до законодавства України.

2.6. Якщо у ВДПУ ім. М. Коцюбинського здійснюється освітня діяльність на різних рівнях освіти, можуть створюватися і використовуватися наскрізні освітні програми, які охоплюють різні рівні освіти та розробляються і затверджуються в установленому порядку.

2.7. Освітня програма може мати корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

2.8. На основі освітньої програми навчально-методична комісія факультету складає навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу за цією освітньою програмою.

3. Розроблення і затвердження освітніх програм

3.1. Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм здійснюється відповідно до Стандартів освітньої діяльності,

Стандартів вищої освіти, певного рівня Національної рамки кваліфікацій вищої освіти, Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти.

3.2. Освітня програма спеціальності (спеціалізації, предметної спеціальності) розробляється робочою групою відповідного факультету, до складу якої входять керівник (гарант), провідні фахівці з відповідної спеціальності (спеціалізації, предметної спеціальності). Можуть залучатися представники роботодавців та органів студентського самоврядування.

3.3. Гарант освітньої програми (далі – Гарант) призначається з числа штатних науково-педагогічних працівників ВДПУ ім. М. Коцюбинського, які мають науковий ступінь та/або вчене звання, стаж науково-педагогічної роботи не менше 5 років.

Один науково-педагогічний працівник може бути Гарантом тільки однієї освітньої програми, яка спрямована на здобуття одного зі ступенів вищої освіти.

Призначення Гаранта здійснюється наказом ректора ВДПУ ім. М. Коцюбинського на підставі подання вченої ради відповідного факультету. Гарантом нової освітньої програми, як правило, призначається керівник робочої групи, яка її розробляла.

Зміна Гаранта здійснюється на підставі мотивованого подання декана факультету щодо зміни Гаранта із зазначенням причин та, за можливості, згоди діючого Гаранта і кандидата на позицію Гаранта. Рішення про зміну Гаранта вводиться в дію наказом ректора.

Повноваження Гаранта автоматично припиняються при розірванні трудових відносин з ВДПУ ім. М. Коцюбинського.

3.4. До функцій Гаранта освітньої програми належать:

- контроль за дотриманням ліцензійних умов у сфері вищої освіти щодо кількісних та якісних показників відповідно до кадрових вимог стосовно забезпечення започаткування та провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти;

- контроль за відповідністю освітньої та/або професійної кваліфікації викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, досягненням визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання, що забезпечують певні освітні компоненти;

- визначення цілей та програмних результатів навчання на відповідність стандарту вищої освіти (за наявності), професійному стандарту (за наявності), Національній рамці кваліфікацій, реалізації місії і стратегії ВДПУ ім. М. Коцюбинського та можливості запровадження освітньої програми;

- постійний моніторинг та вдосконалення освітньої програми залежно від галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм;

- формування складових освітньої програми спільно з групою забезпечення спеціальності, зацікавлених осіб (стейкхолдерів) та здобувачів вищої освіти з урахуванням вищезазначеного;

- визначення структурно-логічної послідовності при формуванні освітніх компонент для здобуття відповідних компетентностей за кожним освітнім рівнем;

- внесення пропозицій щодо затвердження або оновлення освітньої

програми та навчального плану для відповідного рівня вищої освіти;

- здійснення аналізу та контролю щодо забезпечення освітньої програми необхідними інформаційними ресурсами, навчально-методичною літературою, устаткуванням, обладнанням, технічними засобами навчання тощо та якості навчально-методичного контенту освітньої програми;

- здійснення організаційних та координаційних функцій щодо забезпечення освітньої програми необхідними інформаційними ресурсами, навчально-методичними матеріалами, устаткуванням, обладнанням, технічними засобами навчання тощо;

- оновлення та перегляд компонент освітньої програми внаслідок рекомендацій, опитувань зацікавлених сторін з урахуванням тенденцій змін на ринку праці;

- координація заходів, спрямованих на просування освітньої програми на ринку освітніх послуг відповідно до потреб ринку праці, програм міжнародної академічної мобільності;

- ініціювання проведення планових процедур внутрішнього контролю якості з метою удосконалення освітньої програми;

- підготовка відомостей про самооцінювання освітньої програми.

3.5. Гарант освітньої програми має право:

- вносити пропозиції щодо затвердження, перегляду або оновлення освітньої програми та навчального плану для відповідного рівня вищої освіти та спеціальності;

- вносити обґрунтовані пропозиції щодо формування та зміни кадрового складу працівників, які забезпечують освітній процес за даною освітньою програмою;

- брати участь у визначенні умов реалізації освітньої програми, розробці навчальних планів, програм практик та інших документів щодо забезпечення освітньої програми;

- брати участь у засіданнях робочих груп, кафедр спеціальної (фахової) підготовки, вчених рад факультетів, вченої ради ВДПУ ім. М. Коцюбинського, на яких розглядаються питання щодо реалізації освітньої програми;

- отримувати від будь-якого структурного підрозділу ВДПУ ім. М. Коцюбинського інформацію стосовно реалізації освітньої програми та заповнення відомостей (звіту) самооцінювання освітньої програми;

- Гарант освітньої програми реалізує вказані завдання у межах робочого часу науково-педагогічного працівника та зазначає в індивідуальному плані як методичну та організаційну роботу відповідно до Норм часу з планування та обліку навчальної, методичної, наукової та організаційної роботи науково-педагогічних працівників ВДПУ ім. М. Коцюбинського.

3.6. Гарант освітньої програми зобов'язаний:

- дотримуватися ліцензійних та акредитаційних вимог під час започаткування та провадження освітньої діяльності за відповідною освітньою програмою.

- брати участь у розробці освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової, освітньо-творчої) програми, враховуючи пропозиції стейкхолдерів;

- здійснювати періодичний моніторинг якості реалізації освітньої програми;

- координувати роботу щодо підготовки відомостей про самооцінювання при проведенні процедури акредитації освітньої програми;

- відповідати за реалізацію освітньої програми на всіх її етапах та під час проведення акредитації, яка здійснюється за вимогами Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти;

- дотримуватися норм етичної поведінки, академічної доброчесності, запобігання виникнення конфліктних ситуацій на усіх етапах реалізації освітньої програми та здійснювати заходи щодо забезпечення дотримання цих норм усіма учасниками освітнього процесу.

3.7. Склад робочої групи формується гарантом освітньої програми, розглядається на засіданні кафедри спеціальної (фахової) підготовки, вченої ради відповідного факультету і затверджується розпорядженням декана відповідного факультету.

3.8. Залежно від рівня вищої освіти до складу робочої групи встановлюються такі вимоги:

- для ступеня вищої освіти бакалавра у складі робочої групи повинні бути не менш як три особи, які мають науковий ступінь та/або вчене звання;

- для ступеня вищої освіти магістра у складі робочої групи повинні бути не менш як три особи, які мають науковий ступінь та вчене звання, з них – один доктор наук та/або професор;

- для освітньо-наукового ступеня доктора філософії (PhD) у складі робочої групи повинні бути не менш як три особи, які мають науковий ступінь та вчене звання, з них не менше двох – докторів наук та/або професорів.

3.9. Завідувач кафедри спеціальної (фахової) підготовки здійснює керівну функцію в діяльності робочої групи, відповідає за повну та якісну реалізацію покладених на робочу групу функцій. Гарант освітньої програми підпорядковується завідувачу кафедри.

3.10. Розроблення освітньої програми передбачає створення таких її складових:

- профіль освітньої програми (загальна інформація, мета, характеристика освітньої програми з чітким визначенням предметної галузі, опис придатності випускників до працевлаштування та подальшого навчання, короткий опис основних підходів, методів та технологій викладання й навчання, програмні компетентності (інтегральна, загальні, фахові), програмні результати навчання (на основі дискрипторів Національної рамки кваліфікацій: знання, уміння, комунікація, автономія та відповідальність), ресурсне забезпечення реалізації програми, академічна мобільність);

- розподіл змісту освітньої програми за групами компонентів та циклами підготовки;

- перелік компонентів освітньої програми та їхньої логічної послідовності;

- процедура присвоєння професійних кваліфікацій;

- форми атестації здобувачів вищої освіти;

- матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми;

- матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми.

3.11. В освітній програмі має бути чітко зазначена освітня кваліфікація,

яку здобувачі вищої освіти отримують в разі її успішного завершення.

Освітня програма визначає також професійну кваліфікацію (кваліфікації), що може бути присвоєна здобувачу вищої освіти за результатами виконання освітньої програми.

Освітня програма, що передбачає присвоєння професійної кваліфікації(ій), повинна забезпечити виконання вимог відповідних професійних стандартів (за наявності). У разі відсутності професійного стандарту необхідно пройти процедуру погодження професійної кваліфікації відповідно до «Порядку присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2024 року №1223.

3.12. Розроблення освітньої програми завершується процедурою перевірки її збалансованості та реалістичності.

3.13. Проєкт освітньої програми не пізніше квітня навчального року, що передує навчальному року, в якому буде введено в дію освітню програму, розміщується для обговорення на офіційному веб-сайті ВДПУ ім. М. Коцюбинського.

За результатами обговорення робоча група вносить відповідно до пропозицій зміни та доповнення (в разі необхідності) і не пізніше травня навчального року, що передує навчальному року, в якому буде введено в дію освітню програму, подає проєкт освітньої програми на розгляд вченої ради ВДПУ ім. М. Коцюбинського.

3.14. Освітня програма ухвалюється вченою радою ВДПУ ім. М. Коцюбинського і затверджується наказом ректора.

3.15. На підставі освітньої програми навчально-методична комісія факультету розробляє навчальний план (робочий навчальний план) для відповідної освітньої програми.

3.16. Для кожного освітнього компоненту освітньої програми відповідною кафедрою розробляється робоча навчальна програма згідно з вимогами освітньої програми.

3.17. З метою реалізації індивідуальної освітньої траєкторії як персонального шляху реалізації особистісного потенціалу, для кожного здобувача вищої освіти розробляється індивідуальний навчальний план, який визначає послідовність, форму і темп засвоєння освітніх компонентів освітньої програми.

4. Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм

4.1. Перегляд освітніх програм відбувається за результатами їхнього моніторингу в цілому або їх компонентів, але не рідше одного разу на п'ять років.

4.2. Основною метою моніторингу освітніх програм є підтвердження їхньої актуальності з урахуванням світових тенденцій розвитку відповідної галузі знань і затребуваності на ринку праці, підвищення якості та ефективності організації освітнього процесу, задоволення освітніх потреб здобувачів вищої освіти.

4.3. Перегляд освітніх програм здійснюється як за результатами

зворотного зв'язку з науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, випускниками, роботодавцями, іншими стейкхолдерами, так і внаслідок проведення аналізу попиту та пропозицій на ринку праці, моніторингу необхідності запровадження нових спеціальностей (спеціалізацій, предметних спеціальностей), прогнозування розвитку відповідної галузі.

4.4. Система моніторингу та перегляду освітніх програм відбувається за участю здобувачів вищої освіти, усіх зацікавлених сторін і передбачає проведення відповідних процедур, пов'язаних з одержанням та аналізом інформації щодо змістовності освітнього процесу, його належної організації. При цьому особлива увага звертається на:

- експертне оцінювання актуальності змісту освітньої програми та підготовленості випускників до професійної діяльності роботодавцями;

- оцінювання стану організації освітнього процесу здобувачами вищої освіти, моніторинг їх успішності та навчальних досягнень;

- оцінювання актуальності змісту освітніх програм, їхньої відповідності найновішим дослідженням відповідної галузі, запитам суспільства;

- організацію освітнього процесу факультетами, кафедрами та науково-педагогічними працівниками;

- оперативне реагування на інформацію щодо змісту освітньої програми, проблемних ситуацій та порушень під час її реалізації;

- визначення ефективності процедур оцінювання набутих компетентностей здобувачів вищої освіти, очікувань, потреб та задоволеності здобувачів щодо освітньої програми;

- оцінювання освітнього середовища і служби підтримки здобувачів вищої освіти та їхньої відповідності цілям освітньої програми.

4.5. За результатами моніторингу та перегляду освітніх програм у разі необхідності відбувається їх доопрацювання.

5. Закриття освітньої програми

5.1. Рішення про закриття освітньої програми з числа тих, що реалізуються у ВДПУ ім. М. Коцюбинського, приймає вчена рада ВДПУ ім. М. Коцюбинського.

5.2. Освітня програма може бути вилучена з переліку освітніх програм, що реалізуються у ВДПУ ім. М. Коцюбинського, з таких причин:

- з ініціативи факультету, обґрунтоване рішення якого про відмову від реалізації освітньої програми повинно бути розглянуто вченою радою цього факультету;

- у разі відсутності набору здобувачів вищої освіти на навчання протягом 2 років за цією освітньою програмою та відсутності здобувачів вищої освіти, які навчаються за цією освітньою програмою (за поданням гаранта освітньої програми);

- у разі перегляду освітньої програми, що призвело до зміни її назви;

- за результатами зовнішньої або внутрішньої оцінки якості освітньої програми та освітньої діяльності.

6. Прикінцеві положення

6.1. Відомості про освітню програму розміщуються на офіційному веб-сайті ВДПУ ім. М. Коцюбинського в рубриці «Освітня діяльність» та на вебсторінках відповідної кафедри.

6.2. Відповідальність за актуальність, повноту та своєчасність розміщення інформації про освітню програму несе гарант освітньої програми.

6.3. Перелік затверджених освітніх програм вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти (ЄДЕБО).

6.4. Прийом на навчання для здобуття вищої освіти здійснюється лише на затверджені в установленому порядку освітні програми. Відомості про прийом на освітні програми вносяться до правил прийому відповідного року.

6.5. Акредитація освітньої програми здійснюється в установленому законодавством порядку. Освітня програма може мати міжнародну акредитацію.

6.6. ВДПУ ім. М. Коцюбинського може мати спільні з вітчизняними чи зарубіжними закладами освіти освітні програми.

6.7. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться наказом ректора на підставі рішення вченої ради ВДПУ ім. М. Коцюбинського.

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи

Олег БЛАЖКО

Начальниця навчально-методичного
відділу

Тетяна ГОНТАР

Начальниця юридичного відділу

Аліна САТАЄВА